

Vyučovací předmět :	Český jazyk a literatura
Období – ročník :	3. období – 7. ročník
Učební texty :	Český jazyk pro 7.ročník ZŠ a sekundu víceletého gymnázia (Fraus 2004) Pracovní sešit pro 7.ročník ZŠ a sekundu víceletého gymnázia (Fraus 2004) Čítanka pro 7.ročník ZŠ a sekundu víceletého gymnázia (Fraus 2004)

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
2. rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
3. rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
4. dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
5. odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
6. v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
7. zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
8. využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
9. uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
10. využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

11. spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
12. rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
13. samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
14. správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

15. využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
16. rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
17. v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
18. rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

19. uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
20. rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
21. formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
22. tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
23. rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
24. rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
25. uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
26. porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
27. vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Cílové zaměření předmětu v 7. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 7. ročníku směřuje k:

- ovládnutí jazykových jevů;
- rozvíjení čtenářských schopností;
- osvojení pravidel pro vytváření psaných textů rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu;
- porozumění druhům písemných textů a uměleckých projevů;
- vnímání literatury jako zdroje poznání;
- získávání estetických zážitků z četby;
- rozvíjení zájmů o četbu;
- využívání slovníků pro získávání informací.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
MLUVNICE				
Nauka o významu slov				
<p>OVO 13: samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>OVO 17: v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>OVO 18: rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev; - seznámí se s ukázkami různých nářečí; - používá samostatně slovníky pro určení významu slova; - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu; - zvládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické; 	<p>Úvod, význam slova Slova jednoznačná a mnohoznačná Slovo a sousloví Synonyma a homonyma Slova citově zabarvená Odborné názvy Nauka o tvoření slov Slovní zásoba a její obohacování Slovtvorba krok za krokem Způsob tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - skládání - zkracování <p>Odvozování podstatných jmen Odvozování přídavných jmen Odvozování sloves</p>	<p><u>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</u></p>	<p>Časové období – září, říjen</p> <p>listopad</p>
Tvarosloví				
<p>OVO 14: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>OVO 17</p> <p>OVO 11: spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>OVO 13</p> <p>OVO 15: využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy; - určuje druhy podstatných jmen; - prohlubuje své znalosti v pravopise jmen vlastních a názvů zeměpisných; - rozlišuje druhy zájmen a číslovky, využívá jejich tvarů při tvorbě vět; - obohacuje svou slovní zásobu o výstižná slovesa (tvoří synonyma); 	<p>Slovní druhy – opakování a prohlubování Skloňování zájmena jež Mluvnické kategorie sloves Slovesný rod Příslovce Přísllovečné spřežky Stupňování příslovčí</p> <p>Další neohebná slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - předložky, spojky, částice, citoslovce 	<p>OSV 8 Komunikace</p>	<p>prosinec</p> <p>leden</p>

<p><i>vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i> OVO 12: rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>- využívá výběru plnovýznamových sloves ve stylistických cvičeních;</p>			
Skladba				
<p>OVO 16: rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<p>- rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou; - seznamuje se s typy jednočl. vět; - orientuje se ve stavbě věty jednoduché;</p> <p>- znalosti větných členů využívá ve stavbě věty;</p> <p>- rozliší větu hlavní</p>	<p>Druhy vět podle postoje mluvčího Věty oznamovací Věty tázací Věty žádací Věty dvojčlenné Věty jednočlenné, větné ekvivalenty</p> <p>Základní větné členy podmět přísudek Rozvíjející větné členy Předmět Přísloušné určení Přívlastek Doplňek Přístavek</p> <p>Skladba o větě Druhy vedlejších vět Vedlej. věta podmětná Vedlej. věta předmětná</p>	<p>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV 4 Vztah člověka k prostředí</p>	<p>únor</p> <p>Březen</p> <p>Duben - květen</p>

<p><i>jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i> OVO 6: v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči OVO 7: zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu OVO 8: využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát OVO 9: uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování OVO 10: využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu</p>	<p><i>zabarvená;</i> - rozvíjí čtenářské schopnosti; - seznamuje se s odborným textem, s jeho stavbou; - vyhledává hlavní myšlenky textu; - zvládne sestavit svůj vlastní životopis; - rozvíjí čtenářské schopnosti; - vyjádří ústně či písemně své zážitky v různých situacích; - formuluje hlavní myšlenky textu; - dokáže sestavit souvislý text; - obohacuje si slovní zásobu; - pracuje diskusní příspěvek pro diskusní fórum - či sociální sítě podle reálné události, popř. reaguje - korektně v diskusním fóru, které připraví učitel - odliší v komunikaci dialekty, sociol ekty, zejména slang - a také mluvu současné mládeže, a to včetně prostředí</p>	<p>Výtah Výtah z odborného textu</p> <p>Žádost</p> <p>Životopis Sestavování životopisu vlastního, rodinného příslušníka, známé osobnosti Profesní životopis</p> <p>Vypravování Osнова vypravování Vypravování – ukázky z knihy, scény ze hry a filmu Tvořivá práce s textem, Vlastní tvořivé psaní</p> <p>Projev mluvený a psaný, komunikace Aktivní komunikace: komunikace ve třídě, ve společnosti a online způsoby korektního a nekorektního disk utování Národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem</p>	<p><u>aktivity, problémy životního prostředí</u></p> <p>OSV 7 Mezilidské vztahy</p>	
--	---	--	---	--

<i>tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</i>	<i>diskusních fór, počítačových her nebo sociálních sítí</i> -			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
Literární druhy				
OVO 19: <i>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i> OVO 23: <i>rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</i>	- <i>charakterizuje základní literární druhy</i> - <i>výrazně čte</i> - <i>používá slovníky k vymezení významů slov</i>	Poezie – básně lyrické, lyrickeopické, druhy lyriky Próza – pohádka, pověst, báje, povídka Drama – tragédie, komedie, tragikomedie		září
Literární žánry				
OVO 21: <i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i> OVO 24: <i>rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i>	- <i>osvojí si zákl. literární pojmy</i> - <i>na základě četby rozliší druhy povídek</i>	Povídka, druhy povídek Autoři Novela		říjen
OVO 21 OVO 26: <i>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém</i>	- <i>charakterizuje hlavního hrdinu</i> - <i>zamýšlí se nad tématy fantasy literatury</i>	Román, druhy románů Autoři Fantasy literatura	<i>MkV 2</i> <i>Lidské vztahy</i> – vztahy mezi kulturami	listopad

<i>i filmovém zpracování</i>				
OVO 22: tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- vyhledává znaky cestopisu v ukázkách - srovnává úryvky cestopisu po stránce obsahové i jazykové	Cestopis Sci-fi Biografická literatura		prosinec
OVO 19 OVO 20: rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora OVO 27: vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- seznamuje se se základními básnickými jazykovými prostředky, vyhledává je v textu - vyhledává úryvky poezie s různými druhy rýmů - srovnává znaky lyrickoepických útvarů	Poezie: báseň, sloka, verš, rým, rytmus Básně lyrické, lyrickoepické, epické Básnický jazyk: přirovnání, personifikace, epiteton, metafora Balada a romance		leden
OVO 19 OVO 21	- formuluje vlastní názory na umělecké dílo - recituje báseň dle vlastního výběru	Poezie: balada (lidová, sociální) Další básnické prostředky – zdobněliny, slova citově zabarvená	OSV 7 Mezilidské vztahy	
OVO 19: uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- výrazně čte - hodnotí jednání hlavních postav v eposu - podle předlohy převede text z klínového písma	Starověká literatura Pisemnictví Mezopotámie a Egypta Vývoj písma		únor
OVO 19	- seznamuje se s jednotlivými částmi bible - čte ukázky ze Starého zákona - seznamuje se s představiteli antického dramatu - popíše divadlo v Aténách	Bible Starý zákon, Nový zákon Antické drama		březen
OVO 22 OVO 19	- čte s porozuměním, reprodukuje přečtený	Antická literatura – Homér	OSV 2 Sebepoznání a	duben

	<i>hodnotí přečtené dílo, charakterizuje hlavního hrdinu</i>	Ilias a Odyssea Antické drama	sebepojetí	
OVO 21: <i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i> OVO 27	<i>- hodnotí přečtené umělecké dílo - seznamuje se s nejvýznamnějšími odkazy literatury této doby</i>	Středověká literatura Hrdinské eposy a romány Legendy		květen
OVO19	<i>- sleduje jazyk děl a uměleckých prostředků tohoto období</i>	Počátky písemnictví v našich zemích Cyril a Metoděj Kosmas, Dalimil – kroniky Jan Hus, Andreis		červen